

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในสถานศึกษาในประเทศไทยทุกระดับชั้นเรียนกำหนดเป้าหมายหลักให้ผู้เรียนต้องสามารถสื่อสารได้ทุกทักษะภาษา ไม่ว่าจะเป็นการฟัง การพูด การอ่าน หรือการเขียนแต่ด้วยเหตุที่การพูดเป็นทักษะที่ผู้ใช้ภาษาใช้เพื่อสื่อความหมาย หรือถ่ายทอดความคิดเห็นไปยังผู้อื่น เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในลักษณะระยะประชิด จึงเป็นที่คาดหวังจากการเรียน-การสอนภาษาอังกฤษว่า ผู้เรียนต้องสามารถสื่อสาร โดยการพูดได้แต่การพูดเป็นทักษะการส่งสาร (Productive Skills) เช่นเดียวกับ การเขียน ซึ่งแตกต่างจาก การฟัง กับการอ่าน ที่เป็นทักษะการรับสาร (Receptive Skills) ที่ผู้รับสารมีกิจกรรมการสื่อสารเฉพาะการเรียนรู้และเข้าใจสัญลักษณ์ที่ผู้ส่งสารส่งมา ในขณะที่ผู้ส่งสารต้องมีความรู้ระบบสัญลักษณ์ทางภาษาในระดับที่จะส่งออกให้ผู้รับสารเข้าใจความหมายได้ กล่าวคือถ้าเป็นการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ ผู้พูดต้องมีทั้งความรู้เนื้อหาสาระของ “สารสัน” (Message) กับความรู้ด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์ และวัฒนธรรมการใช้ภาษา กับความชำนาญในการใช้ภาษา ซึ่งต้องอาศัยประสบการณ์การใช้ภาษาเป็นกระบวนการสำคัญให้เกิดการเรียนรู้ (Acquiring) เป็นการสร้างองค์ความรู้และทักษะการใช้ภาษา นอกเหนือจากการเรียน (Learning) ที่สามารถทำให้เรียนมีความรู้ในตัวภาษาเพียงอย่างเดียว และสำหรับการเรียนภาษาต่างประเทศในปัจจุบัน นักวิชาการให้ความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาทักษะภาษาทั้งสี่ประการของผู้เรียนอย่างบูรณาการ ประเด็นข้อสงสัยที่ว่า “ทำไมต้องจัดการเรียนภาษาด้วยการพัฒนาทักษะภาษาแบบบูรณาการ” คำตอบก็คือ “ในโลกของการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น เราใช้ภาษาทั้งการส่งสารสันและการรับสารสันควบคู่กันไป การพูด-การฟัง การอ่าน-การเขียน และยิ่งไปกว่านั้น การพัฒนาทักษะหนึ่งยังเป็นการสร้างความชำนาญให้เกิดขึ้นกับอีกทักษะหนึ่งอีกด้วย เช่น ในพัฒนาทักษะการพูด ผู้เรียนจำเป็นต้องมีทักษะการฟังที่ดีก่อน”

ภูมิหลังของงานวิจัยเรื่อง “วิธีสอนภาษาอังกฤษแบบเน้นการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาทักษะภาษาแบบบูรณาการ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3 ในชุมชนชนบท (The Task-based Learning-Teaching Method to Develop Language Skills for Primary Class Student of Level3 in Local Community) จึงประกอบด้วยประเด็นสำคัญดังนี้

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่มีความสำคัญในปัจจุบัน เนื่องจากเป็นภาษาที่ใช้ติดต่อสื่อสารกันระหว่างประเทศ ทั้งด้านการประสานความร่วมมือ การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง การปกครอง รวมทั้งเป็นภาษาที่ใช้ในการเจรจาต่อรองในกรณีที่เกิดความขัดแย้ง การพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารจึงเป็นประเด็นเด่นในการจัดการเรียนการสอนซึ่งการจัด การเรียนการสอนภาษาอังกฤษหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ได้กำหนดความคาดหวังไว้ว่า เมื่อผู้เรียนเรียนภาษาอังกฤษ อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาถึงระดับชั้นมัธยมศึกษา ผู้เรียนจะมีเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษสามารถใช้ภาษาอังกฤษสำหรับสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพและศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น (กรมวิชาการ : 2545: 1) แต่เป็นที่ประจักษ์โดยทั่วไปว่า ความคาดหวังดังกล่าวมีปรากฏเฉพาะในกลุ่มสถานศึกษาจำนวนน้อยในเขตเมือง

ความสำคัญและที่มาของปัญหาประเด็นถัดมาก็คือ การที่ภาษาอังกฤษยังเป็นภาษาที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการปรับตัวเข้าสู่เศรษฐกิจโลกแบบหลายศูนย์กลางของคนไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีการเปิดประชาคมอาเซียน อันจะนำมาซึ่งกระแสการหมุนเวียนของโอกาส และการแข่งขันทั้งด้านเศรษฐกิจ วิชาการและสังคมระหว่างสมาชิกของประชาคมอาเซียน ซึ่งหากพิจารณาการจัดกลุ่มผู้มีความรู้ความสามารถด้านการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ ของประชากรในประชาคมอาเซียน ออกเป็นกลุ่มที่มีความสามารถมาก กับกลุ่มที่มีความสามารถน้อย โดยอาศัยข้อสังเกตด้านภูมิหลังของชาติแต่ละชาติแล้ว คนไทยจะได้รับการประเมินเป็นกลุ่มที่มีความสามารถน้อย ดังนั้นการประเมินดังกล่าวจึงเป็นการคาดการณ์ถึงความด้อยโอกาสของคนไทยในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนไทยในเขตภูมิภาคท้องถิ่น ซึ่งเป็นสมาชิกส่วนใหญ่ของประเทศขาดทั้งทักษะภาษาอังกฤษและความรู้ความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษและขาดทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทั้งนี้ประเมินได้จากการที่กระทรวงแรงงานศึกษาพบว่าแรงงานไทยในต่างประเทศ ขาดทักษะการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษเพื่อปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ข้อสังเกตและคาดการณ์ถึงความด้อยโอกาสทั้งด้านเศรษฐกิจวิชาการและสังคมของคนไทยในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและประชาคมเศรษฐกิจโลก ทำให้รัฐบาลไทยโดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 11 (2555-2559) ได้กำหนดแนวคิดและทิศทางการพัฒนาประเทศไทยโดยให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคนและสังคมไทยคู่สังคมคุณภาพ(ข้อ3.1,3.2)ซึ่งหน่วยงานงานและสถาบันการศึกษาต่างตระหนักถึงประเด็นดังกล่าว จึงเร่งพัฒนาองค์ประกอบและกระบวนการเรียน รวมทั้งวิธีสอนสื่อการเรียนการสอนภาษาเพื่อเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน

หลักสูตรเป็นองค์ประกอบแรกที่ได้รับการพัฒนา จุดประสงค์ของหลักสูตรภาษาอังกฤษที่ใช้อยู่ในสถานศึกษาต่างๆ ในปัจจุบัน กำหนดให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม มีพัฒนาการในการอ่าน การฟัง การพูด การเขียน และการใช้ภาษาเพื่อการทำงาน การศึกษา ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อพัฒนาทักษะภาษาทักษะการสื่อสารด้วยภาษา พร้อมกับการสร้างความชำนาญในการเรียนรู้ภาษา แต่การวัดคุณภาพการศึกษาระดับชาติ (National Test) รวมทั้งผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะภาษาและทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษาอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2550) นอกจากนี้ การสอบวัดระดับความรู้ทั่วไป (General Aptitude Test หรือ GAT) ซึ่งเป็นการวัดศักยภาพ ในการเรียนในมหาวิทยาลัย ให้ประสบความสำเร็จในปี 2555 รายงานผลว่า การสอบ GAT ครั้งที่ 2 ยืนยันผลการสอบเดิม คือ นักเรียนส่วนใหญ่ สอบวิชาภาษาอังกฤษได้คะแนนต่ำกว่า 50 % และมีนักเรียนสอบได้ศูนย์เป็นจำนวน 8,000 คน

นอกจากนั้นผลการสำรวจอย่างไม่เป็นทางการของกลุ่มครูผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษาทั้งสถานศึกษาของรัฐ และสถานศึกษาของเอกชน ในภาคเหนือยังพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีทักษะ การใช้ภาษาอังกฤษทุกด้าน ทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ต่ำกว่าระดับที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเมื่อทำการสำรวจจากไต่ระดับลงมาที่พบประเด็นปัญหาอย่างเดียวกัน คือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาและระดับประถมศึกษา โดยส่วนใหญ่ขาดทักษะการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษทุกทักษะ

ที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัยอีกด้านหนึ่งก็คือ รายงานการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ วิธีสอนภาษาอังกฤษ สื่อการสอน ครูผู้สอน และผู้เรียน ได้เสนอผลการศึกษาที่สอดคล้องกัน เกี่ยวกับ อุปสรรค และปัญหา

การสำรวจ ความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ(กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2540) พบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนระดับประถมศึกษาเป็นผู้ไม่มีวุฒิทางภาษาอังกฤษถึงร้อยละ 65 และสำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2539 รายงานว่าการสอนภาษาอังกฤษในระดับมัธยม มีครูสอนภาษาอังกฤษที่เรียนสาขาวิชาอื่น เป็นอัตราร้อยละ 10

งานวิจัย “ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษและความต้องการพัฒนาวิชาชีพของ ครูภาษาอังกฤษ” (ดวงพร หนูพงษ์, [http:// www.culi.chula.ac.th /e-journal/research](http://www.culi.chula.ac.th/e-journal/research))เสนอผลการศึกษาว่า

ปัญหาหลักด้านการสอน คือ .

- ครูขาดความรู้ความสามารถด้านการสอน
- ครูขาดความรู้ความสามารถด้านการจัดกิจกรรมทางภาษา
- ครูขาดความรู้ความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียน

ปัญหาในระดับต่ำสุด ด้านการสอน คือ

- ปัญหาครูไม่ชอบสอน

ปัญหาด้านนักเรียน

- นักเรียนมีความรู้ทางภาษาไม่เพียงพอต่อการเรียนในชั้นเรียนนั้นๆ
- นักเรียนไม่ชอบเรียนวิชาภาษาอังกฤษ
- นักเรียนไม่กล้าแสดงออก

ด้านการพัฒนาวิชาชีพ

- ครูต้องการพัฒนาความสามารถด้านการสอนภาษา
- ครูต้องการเนื้อหาความรู้ด้านการสอนแบบ Task –based approach

ด้านสื่อการเรียนหรือหนังสือ ประพันธ์ จุมตามูล (2532 : 19) และ สุไร พงษ์ทอง (2526:15)กล่าวว่าควรมีลักษณะมุ่งด้านให้ผู้เรียนฝึกวิธีเรียนรู้และสร้างทักษะของตนเอง (สายสุนีย์ จันทรพงษ์,2552)

สืบเนื่องจากข้อคิดเห็นของนักวิชาการเกี่ยวกับสื่อการเรียน หรือหนังสือเรียนดังกล่าว ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจและศึกษาหนังสือภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาที่โรงเรียนในเขตชุมชนชนบทในจังหวัดเชียงใหม่เลือกใช้พบว่า เป็นชุดตำราเรียน คือ มีหนังสือเรียนควบคู่กับแบบฝึกหัด แบบฝึกหัดภาษามีลักษณะเป็นฟัง – พูดตาม อ่าน – เขียน ตามโจทย์กำหนด ดังนั้นแม้ตำราบางชุดจะพยายามสอดแทรกการฝึกทักษะภาษาให้นักเรียนได้ปฏิบัติ การเรียนของนักเรียนก็ยังคงเป็นรูปแบบเดิม คือ เป็นฟัง – พูดตาม ฟัง – อ่านตาม อ่าน – เขียน นักเรียนจึงไม่ได้ฝึกวิธีเรียนรู้และสร้างทักษะภาษาของตนเอง เมื่อการพูดตาม หรือ อ่านตามผ่านไป 2-3 ประโยค นักเรียนก็จะหันไปทำกิจกรรมอื่น เพราะหมดความสนใจ ครูบางคนไม่ทราบจะแก้ไขสถานการณ์ “ช่วงระยะความสนใจต่ำ” (Shot attention spans) ได้อย่างไร Brown 2001:88ได้ให้ข้อคิดเห็นไว้ว่า การเกิด “ช่วงระยะความสนใจต่ำ” ของนักเรียนเป็นเพราะนักเรียนต้องทำสิ่งที่ที่น่าเบื่อหน่าย ไร้ประโยชน์ หรือ ยากเกินไปสำหรับเขากล่าวก็คือกิจกรรมการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้นจำเป็นต้องเป็นกิจกรรมที่มีความหลากหลาย เป็นประโยชน์ และไม่ยากหรือซับซ้อนเกินไป เนื่องจากเด็กช่วงวัยนี้อยู่ในช่วงวัยที่

“ปฏิบัติการกิจกรรมที่มีลักษณะรูปธรรม” (Concrete operations) Piaget (1972) (อ้างใน Brown, 2001:58)

โครงการวิจัยรากฐานการสอนภาษาต่างประเทศโดย ปราณี กุลวณิชย์ และคณะ, 2546 รายงานว่า ครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมส่วนมาก ไม่ได้เรียนจบวิชาเอกภาษาอังกฤษทำให้การสอนภาษาอังกฤษในระดับต้นเป็นปัญหาดังแต่แรก ในภาคเหนือมีมหาวิทยาลัยราชภัฏสามารถลงไปช่วยเหลือโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาในการสอนภาษาต่างประเทศให้กับครูและนักเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาได้

ดังเป็นที่ทราบกันว่าประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ประมง เลี้ยงสัตว์ จึงไม่มีความจำเป็นต้องศึกษาภาษาอังกฤษในการดำรงชีวิต สมาชิกของชุมชนชนบทจึงไม่มีความรู้ความสามารถที่จะช่วยบุตรหลานด้านภาษาอังกฤษได้ ปัญหาที่นักเรียนในชนบทไม่สามารถพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษจึงเพิ่มความยากลำบากสำหรับครูผู้สอนที่จะแก้ปัญหา เนื่องมาจากนักเรียนไม่ยอมเรียนเพราะไม่สามารถสร้างความสำเร็จในขั้นตอนแต่ละขั้นตอนที่เรียนรู้

สภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษใน ด้านอุปสรรค ปัญหา และความต้องการของครูสอนภาษาอังกฤษในเขตพื้นที่การศึกษาดังกล่าว ทำให้จำเป็นต้องอาศัยเทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนที่เป็นระบบมุ่งให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกทักษะภาษาทั้งการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน อย่างบูรณาการตามธรรมชาติความเป็นจริงในการเรียนภาษา ทั้งควรเป็นการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการหรือความสามารถของผู้เรียน โดยผู้เรียนได้รับการเสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้ จากครูเพื่อนและบุคคลในครอบครัวซึ่งช่วยพุงให้ ผู้เรียนพยายามสร้างองค์ความรู้และสร้างขีดความสามารถด้านทักษะภาษาด้วยตนเอง จนสามารถพัฒนาทักษะการสื่อสารได้ต่อไปโดยลำดับ

อนึ่งจากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาและทดลองปฏิบัติตามแนวคิดและวิธีการ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในบริบททางสังคมต่างๆ พบว่า วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นการปฏิบัติงาน (Task-based Learning Approach) เป็นวิธีที่สามารถแก้ปัญหาและสามารถจัดการเกี่ยวกับอุปสรรค โดยสามารถตอบสนองความต้องการด้านต่างๆที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนของครูได้ในระดับหนึ่ง จึงน่าจะเป็นวิธีที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาในเขตชุมชนของประเทศไทย ได้ด้วยคุณสมบัติของความยืดหยุ่นในการจัดประเภทงาน (Tasks) ให้มีลักษณะเป็นได้ทั้งงานเดี่ยวและงานกลุ่ม กับสามารถจัดประเภทงานได้นานาลักษณะ เช่น งานฟัง งานพูด งานอ่านและงานเขียน โดยไม่จำเป็นต้องกำหนดประเภทของงานตายตัวในแต่ละบทเรียนอาศัยว่า ครูผู้สอนสามารถใช้ดุลยพินิจยกระดับเป็นการสอนทำการเสริมต่อการเรียนรู้ ของผู้เรียนตามบริบททางวิชาการ ซึ่งนอกจากจะใช้เพื่อลดความกดดันความเครียดของผู้เรียนในกรณี

สาระการเรียนรู้ยากเกินความสามารถ ยังใช้เพื่อเพิ่มศักยภาพการพัฒนาทักษะภาษาในกรณีที่ความสามารถของผู้เรียนมีระดับสูงกว่าสาระการเรียนรู้ในการเรียนครั้งนั้น ๆ แต่อย่างไรก็ตามการเรียนการสอนแบบเน้นการปฏิบัติงาน (Task-based Learning-Teaching Approach) ก็ให้ความสำคัญเฉพาะการปฏิบัติงานเป็นหลัก โดยมีทฤษฎีพื้นฐานว่านักเรียนจะใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารระหว่างกันเพื่อช่วยกันทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ ในกรณีเช่นนี้จึงเป็นที่เข้าใจได้ว่านักเรียนมีฐานข้อมูลภาษาอังกฤษ ทั้งคำศัพท์ ความรู้ด้านไวยากรณ์และความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Competence) อยู่ในระดับที่สามารถนำมาใช้งานได้ รายงานวิจัยที่พบนั้นก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างของประชากรศึกษามีระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาสูงไปจนถึงระดับอุดมศึกษา การนำการเรียนการสอนแบบเน้นการปฏิบัติงานมาใช้เป็นวิธีการสอนภาษาอังกฤษในชุมชนชนบทของประเทศไทย โดยไม่มีการปรับประยุกต์ด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่งก็ยังไม่สร้างความสำเร็จให้เกิดขึ้นได้ ชุมชนชนบทเป็นพื้นที่ที่มีความเจริญทางวัตถุน้อยเป็นปรากฏการณ์ปกติที่รับรู้โดยทั่วไปว่าสถานศึกษาดูอุปกรณ์การเรียนการสอนที่จะเพิ่มเติมความรู้ความสามารถให้กับผู้เรียน นอกจากนั้นสมาชิกในครัวเรือนจำเป็นต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการประกอบอาชีพและปฏิบัติงานในแต่ละวัน ความรู้และทักษะภาษาอังกฤษก็ไม่ได้เป็นองค์ประกอบสำคัญในการประกอบอาชีพ แต่อย่างไร จึงไม่มีสมาชิกในครัวเรือนมีความรู้ความชำนาญในการใช้ภาษาอังกฤษ ทำให้ไม่สามารถให้การสนับสนุนช่วยเหลือบุตรหลานได้ สังคมชั้นเรียนภาษาอังกฤษจึงเป็นเพียงสังคมเดียวที่นักเรียนในชุมชนชนบทจะอาศัยเป็นแหล่งสร้างความแข็งแกร่งให้กับองค์ความรู้และทักษะภาษาอังกฤษของตนได้ นักเรียนจึงจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการเรียนที่มีคุณสมบัติที่ทำให้ผู้เรียนฝึกวิธีเรียนรู้และสร้างทักษะภาษาของตนเอง เกื้อกูลซึ่งกันและกันให้เรียนรู้ ร่วมกันเรียนรู้และเสริมเติมให้กันและกันสร้างความสำเร็จให้มากขึ้น

จากความจำเป็นที่นักเรียนในชุมชนชนบทในประเทศไทย ต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ ที่มีคุณสมบัติสำคัญ 4 ประการ คือ ทำให้ผู้เรียนสามารถฝึกวิธีเรียนรู้และสร้างทักษะของตนเองได้ สามารถเกื้อกูลให้กันและกันเรียนรู้ได้ สามารถร่วมกันเรียนรู้ได้และสามารถเสริมเติมกันและกันให้สร้างความสำเร็จได้ ผู้วิจัยจึงได้พยายามค้นหาวิธีสอนภาษาอังกฤษ ที่มีคุณสมบัติสนองต่อความจำเป็นดังกล่าว จากการศึกษาค้นคว้ายังไม่พบว่ามีกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณสมบัตินี้ครบทั้ง 4 ประการ แต่พบว่ามีกระบวนการเรียนรู้ดังกล่าวได้แก่ การเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติงาน (Task-based Learning) เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ฝึกวิธีเรียนรู้และสร้างทักษะของตนเองได้ การเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียน (Cooperative Learning) เป็นการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนร่วมมือกันหรือเกื้อกูลกันและกันให้เรียนรู้ การเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ (Collaborative Learning) เป็นการเรียนรู้แบบ

คำจูงกันให้เรียนรู้และการเรียนรู้แบบเสริมเติมความสามารถในการเรียนรู้ (Scaffolding Learning) เป็นการเพิ่มขีดความสามารถของผู้เรียน ให้มีความรู้ที่ชัดเจน ถูกต้อง และแม่นยำยิ่งขึ้น

แนวคิดพื้นฐานด้านการเรียนรู้ทั้ง 4 ทฤษฎีที่กล่าวข้างต้น เป็นแนวคิดทฤษฎีที่มีงานวิจัยรองรับอย่างกว้างขวางว่ามีศักยภาพในการสร้างความสำเร็จให้แก่ผู้เรียน โดยปกติทั่วไปได้อย่างมีประสิทธิภาพผู้วิจัยจึงมั่นใจว่าเมื่อนำทฤษฎีการเรียนรู้ทั้ง 4 ทฤษฎีมาประกอบกันเข้าโดยกำหนดให้ทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติงานเป็นแกนกลาง และมีทฤษฎีการเรียนรู้อีก 3 ทฤษฎีนั้นประกอบเข้าเป็นกรอบการเรียนรู้เพื่อการปฏิบัติงาน แนวคิดทฤษฎีใหม่นี้จะมีศักยภาพทั้งการสร้างองค์ความรู้ ทั้งการซ่อมแซมระดับความรู้ และเสริมต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่สามารถแก้ไขวิกฤติการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาในชุมชนชนบทของไทย ที่มีการประเมินว่าเป็นจุดเริ่มต้นของความล้มเหลวในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย ที่เกิดจากปัญหานานาประการ อาทิ ครูสอนภาษาอังกฤษไม่มีวุฒิภาษาอังกฤษ ครูขาดความสามารถด้านการจัดกิจกรรม นักเรียนมีความรู้ไม่พอต่อการเรียนในชั้นนั้นๆ นักเรียนไม่กล้าแสดงออก เนื้อหาภาษาที่เรียนจากตำราก็เป็นเนื้อหาภาษาที่ไม่เป็นธรรมชาติที่เรียกว่า “ภาษาบรรจุกระป๋อง” (Canned Language) (Brown 2001:90)

เพื่อให้ได้มาซึ่งนวัตกรรมการเรียนภาษาอังกฤษ ที่มีศักยภาพในการสร้างองค์ความรู้ ซ่อมแซมระดับความรู้ และเสริมต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน และมีศักยภาพในการแก้ไขปัญหานานาประการด้วยการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะในโรงเรียนในชุมชนชนบทที่มีความขาดแคลนทุกด้าน ผู้วิจัยจึงจะทำการศึกษาว่า การเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติงาน (Task-based Learning) ที่ผนวกการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียน (Cooperative Learning) การเรียนรู้และร่วมกันเรียน (Collaborative Learning) และการเรียนรู้แบบเสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้ (Scaffolding Learning) มีผลต่อการพัฒนาทักษะภาษาแบบบูรณาการของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ ดังกล่าว นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้นี้มีความพึงพอใจในการเรียนรู้และครูผู้สอนที่ร่วมศึกษาสังเกต มีความพึงพอใจต่อการเรียนของนักเรียน โดยผลของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ จะได้นวัตกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะแบบบูรณาการของผู้เรียนได้ทุกสถานการณ์การเรียนภาษาต่างประเทศ (FL Learning Settings) ให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการเรียน-การสอนภาษาต่างประเทศ

ความมุ่งหมายของการศึกษา

เพื่อสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่มีศักยภาพในการพัฒนาทักษะภาษาแบบบูรณาการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพัฒนาการทักษะภาษาแบบบูรณาการของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติงาน (Task-based Learning) ที่ผนวกการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียน (Cooperative Learning) การเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียน (Collaborative Learning) และการเรียนรู้แบบเสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้ (Scaffolding Learning)
2. เพื่อศึกษาความสามารถด้านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติงาน (Task-based Learning) ที่ผนวกการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียน (Cooperative Learning) การเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียน (Collaborative Learning) และการเรียนรู้แบบเสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้ (Scaffolding Learning)
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติงาน (Task-based Learning) ที่ผนวกการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียน (Cooperative Learning) การเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียน (Collaborative Learning) และการเรียนรู้แบบเสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้ (Scaffolding Learning)
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูผู้ร่วมศึกษาสังเกตการจัดการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติงาน (Task-based Learning) ที่ผนวกการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียน (Cooperative Learning) การเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียน (Collaborative Learning) และการเรียนรู้แบบเสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้ (Scaffolding Learning)

ความสำคัญของงานวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบพัฒนาการทักษะภาษาแบบบูรณาการ ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ และความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติงาน (Task-based Learning) ที่ผนวกการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียน (Cooperative Learning) การเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียน (Collaborative Learning) และการเรียนรู้แบบเสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้ (Scaffolding Learning) พร้อมกับได้รู้ความพึงพอใจของครูที่ร่วมศึกษาสังเกตการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการดังกล่าวซึ่งเป็นผลให้เกิดนวัตกรรมการเรียน-การสอนภาษาอังกฤษ เพื่อให้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องการเรียน-การสอนภาษาอังกฤษนำไปใช้พัฒนาการเรียน-การสอน

ภาษาอังกฤษอีกแนวทางหนึ่ง และเพื่อช่วยครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่มีวิถีทางการสอนภาษาอังกฤษให้สามารถแก้ปัญหาของตน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรหลักของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับประถมศึกษา ปีที่ 3 โรงเรียนสันทรายหลวง ตำบลสันทรายหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 2 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 71 คน โดยมีการจัดแบ่งกลุ่มผู้เรียนแบบคละความสามารถแตกต่างด้านวุฒิภาวะทางอารมณ์ตามเอกสารราชการที่ผู้ปกครองแจ้งร่วมเรียนในอัตราร้อยละ 15-20 กับประชากรกลุ่มรองคือครู 2 คน ในโรงเรียนสันทรายหลวง

กลุ่มตัวอย่างหลัก

กลุ่มตัวอย่างหลักของการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสันทรายหลวง ตำบลสันทรายหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมจำนวนนักเรียน 35 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

กลุ่มตัวอย่างรอง

กลุ่มตัวอย่างรองคือครูสอนภาษาอังกฤษ 1 คนและครูสอนภาษาไทย 1 คน ที่สมัครเข้าศึกษา สังกัดจึงได้มาด้วยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ระยะเวลาในการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ใช้ระยะเวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ชั่วโมง รวมเป็นการทดลอง 12 ชั่วโมง ใช้เวลาในการทดสอบก่อนและหลังการเรียนรู้อีก 2 ชั่วโมง รวมเป็น 14 ชั่วโมง

เนื้อหาภาษาอังกฤษสำหรับการทดลองในงานวิจัย

เนื้อหาภาษาอังกฤษที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ เป็นเนื้อหาภาษาอังกฤษที่หมวดวิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนสันทรายหลวงได้กำหนดไว้เป็นแผนการเรียนรวมของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ตามสาระการเรียนรู้หนังสือเรียนและหนังสือแบบฝึกหัด โดยนำมาสร้างเป็นแบบการเรียน-การสอนตามแนวทางการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติงาน (Task-based Learning) ที่ผนวกการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Learning) การเรียนรู้แบบร่วมกันเรียนรู้ (Collaborative Learning) และการเรียนรู้แบบเสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้ (Scaffolding Learning) ดังแสดงในตารางที่ 1

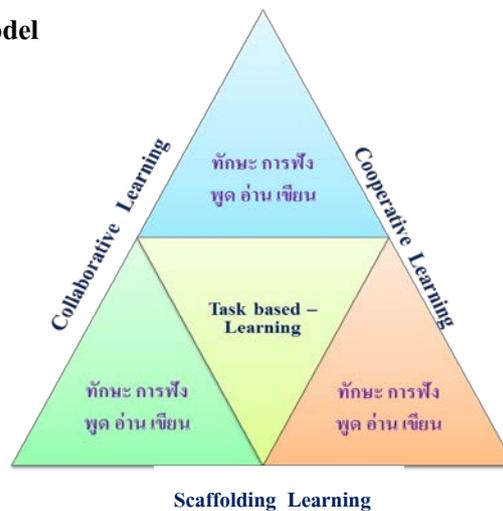
ตารางที่ 1 แผนการเรียนแสดงเนื้อหาภาษาอังกฤษ

No.	Period	Topic	Language Focus
1	1-2	People and Countries	Asking and saying where people live
2	3	Daily Life Activities	Describing daily life activities
3	4	Time	Asking for telling time
4	5	Daily Life Activities and Time	Asking for telling time
5	6-8	Weather, Seasons and Months	Talking about weather, seasons and months in a year
6	9	Family	Talking about family
7	10	Age and Looks	Talking about age and looks
8	11	Numbers	Counting numbers 31-100
9	12	Numbers, Age and Looks	Talk about age and looks of family members

กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิจัยนี้อาศัยทฤษฎีการเรียนรู้ทั้งการเรียนแบบร่วมมือกันเรียน (Cooperative Learning) การเรียนรู้แบบร่วมกัน (Collaborative Learning) และการเรียนรู้เสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้ (Scaffolding Learning) เป็นองค์ประกอบหลัก สำหรับกำหนดกรอบแนวคิดในการจัดการเรียนการสอน แบบเน้นการปฏิบัติงานที่พัฒนาทักษะ ภาษา แบบบูรณาการสำหรับชุมชนท้องถิ่น โดยในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ สารงานที่สร้างขึ้นให้ผู้เรียนปฏิบัติสร้างจากทฤษฎีการเรียนรู้ ทั้ง 4 ประการ ดังแสดงด้วยรูปแบบงานข้างล่าง

Concept Model

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ (Task – based Learning)

การเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติหมายถึงการเรียนรู้ภาษาจากการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างอิสระเพื่อสร้างงานให้ได้ตามเป้าประสงค์ การสื่อสารระหว่างผู้เรียนจึงเป็นไปอย่างธรรมชาติและมีความหมาย ซึ่งจัดว่าเป็นการใช้ภาษาจริง (Authentic Language) ตามบริบทของการใช้ โดยการเรียนรู้กระบวนการนี้ ผู้วิจัยได้ปรับประยุกต์จากกรอบแนวคิดของวิลลิส (1996) และ (Ellis,2003) ให้มีขั้นตอน 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนก่อนการปฏิบัติงาน (Pre-task) ขั้นตอนปฏิบัติงาน (Task cycle) และขั้นเน้นรูปแบบภาษา (Language focus)

2. การเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียน (Cooperative Learning) คือ การเรียนรู้ที่ผู้เรียนช่วยกันทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างร่วมมือหรือ ร่วมกันคิดกัน สมาชิกของกลุ่มอาจมีความสามารถแตกต่างกันแต่ทุกคนจะร่วมมือกันเรียนรู้ถึงขั้นสัมฤทธิ์ผล

3. การเรียนรู้แบบร่วมกันเรียนรู้ (Collaborative Learning) คือ การเรียนรู้ที่เกิดจากสมาชิกของกลุ่มร่วมกันทำงานอย่างเสมอภาคโดยมักจะแบ่งงานกันทำไปพร้อมๆ กัน แต่ละคนจะสร้างงานของตนให้สำเร็จได้โดยลำพัง แต่ไม่โดดเดี่ยวเพราะงานของสมาชิกกลุ่มทุกคนจะนำมารวมเป็นงานชิ้นเดียว

4. การเรียนรู้แบบเสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้ (Scaffolding Learning) คือ การเรียนรู้ที่มีสิ่งเอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้สืบเนื่องต่อไปของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนก้าวขึ้นไปสู่ระดับพัฒนาการที่สูงขึ้น โดยผู้เรียนปรับการสร้างความรู้ความเข้าใจภายในตนเอง (Internalization)

5. ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ หมายถึงความรู้ความเข้าใจในตัวภาษาอังกฤษทั้งความหมาย กฎไวยากรณ์ และ การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร หรือ เพื่อความเข้าใจ

6. ความพึงพอใจ ก็คือ ความรู้สึก หรือความคิดซึ่งอาจจะเป็น ความสนใจ ความต้องการ หรือ ความเอื้ออาทร

ความคาดหวังของการวิจัย(Research Assumptions)

1. นักเรียนที่ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติงานที่ผนวกการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียน การเรียนรู้แบบร่วมกันเรียนรู้ และการเรียนรู้แบบเสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้ มีผลปฏิบัติงานที่แสดงพัฒนาการทักษะภาษาอย่างบูรณาการ

2. นักเรียนที่ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติงานที่ผนวกการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียน การเรียนรู้แบบร่วมกันเรียนรู้ และการเรียนรู้แบบเสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยของการทดสอบด้านความสามารถภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้นี้

3. นักเรียนที่ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติงานที่ผนวกการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียน การเรียนรู้แบบร่วมกันเรียนรู้ และการเรียนรู้แบบเสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้มีความพึงพอใจต่อกระบวนการเรียนรู้นี้

4. ครูผู้สอนที่ทำการศึกษาสังเกตและร่วมมือในการจัดการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติงานที่ผนวกการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียน การเรียนรู้แบบร่วมกันเรียนรู้ และการเรียนรู้แบบเสริมต่อความสามารถในการเรียนรู้มีความพึงพอใจต่อกระบวนการเรียนรู้นี้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้นวัตกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
2. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษที่ดีขึ้นและเกิดทักษะในการเรียนรู้
3. เป็นประโยชน์ต่อประสิทธิภาพการสอนของครูและการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษา
5. ได้แผนการจัดการเรียนการสอนที่เป็นตัวเลือกสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษ

แผนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ระยะเวลา (เดือน)												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1. ประชุมสร้างความเข้าใจและศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง													
2. สร้างแบบแผน การเรียน-การสอนและกำหนดกรอบ ของงาน (Task Frame) และประเภทของงาน (Task Type)													
3. สร้างชิ้นงานของ แต่ละหน่วยการเรียน และทำ Pre-test													
4. เก็บข้อมูลตาม กรอบของงาน													
5. ทำ Post -test และประมวลผล													
6. วิเคราะห์ข้อมูล													
7. เขียนรายงานวิจัย													
8. เสนอผลงานวิจัย													